

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
7 september 2009
Commissie Samenleving
18 augustus 2009

Afdeling en opsteller
Bedrijfsvoering/E.J. Sluiter/ (0578) 699 414
Portefeuille
A. Westerkamp

Agendapunt
11

Onderwerp
Aanpassing Financiële verordening gemeente Heerde (artikel 212 Gemeentewet)

VOORSTEL

1. De Financiële verordening gemeente Heerde (artikel 212 Gemeentewet) aan te passen
2. Deze aanpassingen in te laten gaan per 1 januari 2010.

TOELICHTING

Inleiding

Op basis van artikel 212 van de Gemeentewet mag de raad kaders aangeven voor het financiële beleid en regels voor het financieel beheer en inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Heerde.

Dat doet de raad door het vaststellen van de financiële verordening.

De laatste wijziging van deze verordening dateert van de raad van 16 juli 2007.

Omdat het BBV is aangescherpt door het uitkomen van de notitie "hoofdlijnen resultaatbestemmen" in maart 2007 en de notitie budgetoverheveling, is het nu nodig om de financiële verordening te actualiseren

Het is wenselijk om voor de producten afvalstoffen, riolering, begraafplaatsen, WMO huishoudelijke verzorging en WMO zorg de financiële verordening aan te passen.

Ook voor beschikbaar gestelde budgetten voor planschades is dit nodig.

De raad heeft voor wat betreft de exploitaties afvalstoffen, riolering en begraafplaatsen al een besluit genomen in de perspectiefnota 2009, maar de BBV-regels verlangen dat dit geregeld wordt in de financiële verordening. Artikel 3 wordt hiervoor aangepast.

Beoogd effect

Door dit te regelen in de financiële verordening wordt het effect bereikt dat voor de exploitatiesaldo's (de plussen en de minnen) van kostendekkende exploitaties, die hoger zijn dan geraamd, en die naar de reserve/voorziening gebracht moeten worden, niet steeds een apart besluit genomen hoeft te worden.

Dit is veelal ook niet mogelijk omdat de berekeningen in de regel pas gemaakt kunnen worden als het jaar voorbij is en de raad achteraf niet meer tot een begrotingswijziging mag besluiten. Daarom

is het wenselijk om dit te regelen in de financiële verordening. Dan kan het alsnog in de jaarrekening worden opgenomen.

Ook voor wat betreft het budget van planschades hoeft niet, in voorkomende gevallen, een apart besluit te worden genomen als het budget in dat jaar (net) niet wordt aangewend.

Argumenten

1. *de geheven opbrengsten van de tarieven (afvalstoffen, rioleringen en begraafplaatsen) en uitkering van het rijk (WMO) blijven beschikbaar binnen het bedoeld product.*

Er zijn meerdere argumenten om de financiële verordening aan te passen:

- De overgebleven exploitatiesaldo's van de producten afvalstoffen, rioleringen, begraafplaatsen, WMO huishoudelijke verzorging en WMO zorg dienen niet verloren te gaan in de algemene middelen van de gemeente. Deze middelen zijn tenslotte bijeengebracht door het heffen van tarieven waarbij het uitgangspunt was 100% kostendekking of uitkering van het rijk (WMO). Tot nu toe blijkt dat de kosten vaak lager zijn uitgevallen dan begroot. Er ontstaat dan een voordeel in de exploitatie dat dan naar de reserve/voorziening gebracht kan worden. Maar andersom kan natuurlijk ook.
- Het niet benutte deel van het budget van planschades dient overgeheveld te worden naar het volgende jaar zodat hiervoor niet formeel opnieuw een raadsbesluit genomen hoeft te worden. De budgetten die beschikbaar gesteld worden voor planschades betreffen altijd een toekenning aan een bepaald begrotingsjaar. Het komt voor dat door omstandigheden, zoals het indienen van bezwaar, dat de uitbetaling van een planschade pas plaats vindt in het volgende begrotingsjaar. Formeel zou dan opnieuw een budget beschikbaar gesteld moeten worden als dit niet geregeld is in de financiële verordening.

2. *De wijzigingen kunnen ingaan met ingang van 1 januari 2010.*

Het voorstel is om deze aanvullingen in te laten gaan per 1 januari 2010.

Dat levert geen problemen op omdat deze mutaties verwerkt gaan worden in de jaarrekening 2009 die, zoals bekend, begin 2010 opgemaakt zal gaan worden.

Financiën

De accountant is akkoord met de voorgestelde werkwijze.

Advies commissie

De commissie Samenleving stelt behandeling voor als A onderwerp.

Heerde, 14 juli 2009

Het college van H E E R D E

drs. W.R.J.M. Pijnenburg-Adriaenssen , burgemeester
F. Dijkstra MBA , gemeentesecretaris

BESLUIT:

Bijlagen:

1. Financiële verordening gemeente Heerde (artikel 212 Gemeentewet)

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Heerde;

gelezen het voorstel van het college d.d. 14 juli 2009;

besluit:

1. de Financiële verordening gemeente Heerde (artikel 212 Gemeentewet) aan te passen;
2. deze aanpassingen in te laten gaan per 1 januari 2010.

1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. afdeling:

organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie zoals omschreven in het "Besluit inrichting en werkwijze ambtelijke organisatie"

b. administratie:

het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Heerde en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.

2. Begroting en verantwoording

Artikel 2. Programma-indeling

1. De raad bepaalt bij aanvang van een nieuwe raadsperiode of de bestaande programma-indeling voor de komende raadsperiode aanpassing behoeft.

Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken

1. De begroting bevat:

- a. conform BBV een uiteenzetting van de financiële positie
- b. een korte toelichting op opbouw én een definiëring van de verschillende onderdelen van de begroting

2. In de jaarrekening wordt van de investeringen de uitputting van de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele raming van de totale uitgaven weergegeven.

3. In de jaarrekening wordt verwerkt dat de werkelijke exploitatiesaldo's van de kostendekkende exploitaties van rioleringen, afvalstoffen en begraven gemuteerd worden met de bijbehorende reserve of voorziening.

4. In de jaarrekening wordt verwerkt dat het saldo van het product WMO huishoudelijke verzorging en product WMO zorg onttrokken of toegevoegd wordt aan de reserve WMO. Hierbij zullen ook de interne doorberekeningen worden betrokken.

5. In de jaarrekening wordt verwerkt dat de niet benutte budgetten voor planschades, inclusief de bijbehorende dekkingen, worden overgeheveld naar het eerstvolgende begrotingsjaar volgend op die van de jaarrekening.

6. Met het vaststellen van de jaarrekening worden de bedragen, zoals bedoeld in lid 5 van dit artikel toegevoegd aan de corresponderende producten van de lopende begroting. De vaststelling van de jaarrekening is op dit punt een wijziging van de lopende begroting, zoals bedoeld in artikel 192 van de Gemeentewet.

Artikel 4. Kaders ontwerp-begroting

Het college biedt jaarlijks aan de raad een nota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de ontwerp-begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming.

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten en begrotingswijzigingen

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de totale lasten en de totale baten per programma en het overzicht algemene dekkingsmiddelen.

2. De budgetten voor de onderhoudskosten gebouwen (niet zijnde de investeringen) mogen als één totaalbudget worden gezien. De eventuele verschuivingen tussen programma's, producten en functionele indeling zullen meegenomen worden bij de voorjaarsnota en najaarsnota en alsnog worden geautoriseerd.

3. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

4. Het college is bevoegd overschrijdingen van de geautoriseerde lasten en onderschrijdingen van de geautoriseerde baten te dekken uit het bedrag voor onvoorzien tot 10.000 euro per overschrijding. Hierover wordt de raad bij de voorjaars- en najaarsrapportage geïnformeerd. De eventuele verschuivingen tussen programma's kunnen gelijktijdig worden geautoriseerd.

5. Voor investeringen in de loop van het begrotingsjaar die niet in de begroting zijn opgenomen, legt het college vooraf aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel en een voorstel voor het autoriseren van een investeringskrediet aan de raad voor.

Artikel 6. Tussentijdse rapportage

1. Het college informeert de raad door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de begroting van de gemeente over de eerste vier en de eerste acht maanden van het begrotingsjaar.

2. De tussenrapportage bevat in ieder geval een uiteenzetting over de uitvoering en de bijstelling van het beleid en een overzicht met de bijgestelde raming van:

- a. de baten en lasten per programma;
- b. het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
- c. het resultaat voor bestemming volgend uit de onderdelen a en b;
- d. de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
- e. wijzigingen op de begroting voortvloeiend uit leden 2 en 4 van artikel 5 van deze verordening;

3. In de tussenrapportage worden in ieder geval afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten en investeringskredieten in de begroting groter dan € 5000 toegelicht.

3. Financieel beleid

Artikel 7. Waardering & afschrijving vaste activa

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden lineair in 5 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. Voor het afschrijven van de materiele vaste activa met economisch nut worden de methodieken en termijnen gehanteerd zoals vermeld in de bijlage "Afschrijvingstabel" die onderdeel uitmaakt van deze verordening.
4. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze uitzonderingen worden altijd geactiveerd.
5. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Indien hiervan bij raadsbesluit wordt afgeweken, wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven tijdsduur.

Artikel 8. Reserves en voorzieningen

1. Het college biedt ten minste eenmaal in de 4 jaar een bijgestelde nota van reserves en voorzieningen aan. De raad stelt deze nota vast.
2. De nota behandelt:
  - a. de vorming en besteding van reserves;
  - b. de vorming en besteding van voorzieningen;
  - c. de toerekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen.

Artikel 9. Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van goederen, werken en diensten wordt een systeem van kostentoe rekening gehanteerd. Bij de kostentoe rekening worden naast de directe kosten alleen die indirecte kosten betrokken, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten.
2. Bij de indirecte kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa, de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa en de compensabele BTW.
3. De omslagrente wordt bepaald door het rentetotaal van de uitstaande leningen (staat E) op te tellen bij de begroting vooraf vastgestelde gecalculeerde rente van de financieringsbehoefte (geïnvesteerde / te investeren bedragen minus het eigen en vreemd vermogen), en dit vervolgens te delen door 1% van de totale (geraamde) investeringen.

Artikel 10. Financieringsfunctie

1. Het college zorgt bij het uitoefenen van de financieringsfunctie voor:
  - a. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te voeren;
  - b. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;

- c. het beperken van de kosten van leningen en het bereiken van een voldoende rendement op uitzettingen;
- d. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

2. Het college neemt bij het uitvoeren van de financieringsfunctie de richtlijnen in acht zoals opgenomen in een door de raad vast te stellen treasurystatuut.

4. Financieel beheer en interne controle

Artikel 11. Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij dienstbaar is voor:

- a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de afdelingen;
- b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen, schulden, contracten;
- c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
- d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid;
- e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid (verordening art. 213), de doelmatigheid en de doeltreffendheid (verordening art. 213A) van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;
- f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 12. Interne controle

Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking, en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.

Artikel 13. Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het college zorgt voor en legt vast de regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen.

5. Financiële organisatie

Artikel 14. Financiële organisatie

1. Het college zorgt voor en legt vast:

- a. een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de afdelingen in een organisatie verordening;
- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd;
- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de ~~toegekende budgetten en investeringskredieten in een mandaatbesluit;~~

- d. de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
- e. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van de lasten en baten aan de producten van de productraming en de productrealisatie.

Artikel 15. Inkoop en aanbesteding

Het college zorgt voor en legt vast de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten.

6. Slotbepalingen

Artikel 16. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van het begrotingsjaar 2010. De stukken voor dit begrotingsjaar en latere begrotingsjaren voldoen aan de bepalingen van deze verordening.

2. Deze verordening treedt in de plaats van de 'Financiële verordening gemeente Heerde' vastgesteld door de raad op 16 juli 2007.

Artikel 17. Citeertitel

Deze verordening wordt in de gemeentelijke stukken aangehaald onder de naam 'Financiële verordening gemeente Heerde'.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van 7 september 2009.

de voorzitter,

de griffier,

